

עבירת הטרדה מינית

עבירת הטרדה המינית וההתנכלות מתייחסת לתופעה של פגיעה בפרט בדרך של הצעות מיניות, התייחסויות מיניות או התנכלות למוטרד על רקע תלונה או תביעה שהגיש בשל הטרדה המינית שחווה. הטרדה מינית יכולה ללבוש צורות שונות, כגון: "מחמאה" המתייחסת למראה החיצוני של אדם בהקשר למיניותו, מעביד שלא מקדם בתפקיד עובדת רק משום שמסרבת לשכב עימו, משחקי חיזור הכוללים הצעות מיניות חוזרות ונשנות ואפילו מבטים עורגים בלתי רצויים. הענישה על הטרדה מינית נעה בין שנתיים לארבע שנות מאסר מאחורי סורג וברית. עו"ד אסף דוק מסביר אודות יסודות עבירת הטרדה המינית ומרכיביה.

מהי הטרדה מינית?

חוק למניעת הטרדה מינית נחקק ב 1998 ומעגן את איסור הטרדה המינית בכל תחום ציבורי. החוק מתייחס למצבים של תלות (מבוגר מול קטין, מפקד, מורה מול תלמיד וכדומה). החוק עושה הבדלה ולא מתערב בחירות המינים של בני האדם. ככל שהדבר נוגע לאנשים שווי מעמד, הטרדה תיחשב כהטרדה מינית רק כאשר האישה התלוננה. במקומות שיש בהם יחסי מרות, כאשר יש בעיה להתנגד, אזי לא נדרשת התנגדות מפורשת. החוק קובע קריטריון סובייקטיבי להטרדה מינית, קרי הטרדה מינית נקבעת בהתאם למה שהמוטרדת מרגישה ולא על פי קריטריון אובייקטיבי שהמחוקק קבע.

התנהגות אינה מהווה הטרדה מינית אלא אם היא, כשמה, בעלת אופי מיני. מכאן שהתנהגות לא תיחשב הטרדה מינית, גם אם היא מטרידה, אם אין לה אופי מיני או אם אין היא באה לידי ביטוי בדברים הקשורים למין.

מתי התנהגות מסוימת לא תיחשב כהטרדה מינית?

לעבירת הטרדה המינית קיימים **ארבעה יסודות מצטברים**: "הצעות" + "חוזרות" + "בעלות אופי מיני" + "המופנות לאדם אשר הראה למטרד כי אינו מעונין בהצעות האמורות" ובסעיף 3(א)(4) לחוק, גם בו הונחו ארבעה יסודות מצטברים לעבירה: "התייחסויות" + "חוזרות" + "המתמקדות במיניותו" + "כאשר אותו אדם הראה למטרד כי אינו מעונין בהתייחסויות האמורות". זאת אומרת, כאשר לא מדובר בהצעה בעלת אופי מיני או במקרים בהם מדובר בהצעה או התייחסות בעלת אופי מיני אחת ויחידה (קרי - לא מדובר בהצעה מינית חוזרת) אזי לא מדובר בהתנהגות שעונה על יסודות עבירת הטרדה המינית. יחד עם זאת, כאשר מדובר בהצעה בעלת אופי מיני שנאמרה כלפי קטין, חסר ישע, מטופל או עובד במסגרת יחסי עבודה מספיקה לה פעם אחת כדי שההצעה או ההתייחסות המינית תיחשב כהטרדה מינית על-פי חוק.

אישום בהטרדה מינית

דוגמאות להתנהגויות אשר יכולות להיחשב כהטרדה מינית:

- גהירה
- דחיקה לפינה
- לחץ בלתי רצוי לפעילות מינית
- מכתבים או שיחות טלפון הנושאים אופי מיני וגורמים לאי נוחות
- בדיחות סטריאוטיפיות או סקסיסטיות הנושאות אופי מיני
- מבטים חוזרים ובלתי רצויים לכיוון אברי המין
- הטרדה מקרית
- הטרדה סדרתית

הכוח שניתן לאישה בימינו מהווה גורם הרתעה בלתי מתפשר כלפי גברים המנסים למצוא חן בעיני אותה אישה לצרכים רומנטיים בלבד ולעיתים יכולים למצוא את עצמם מואשמים בהטרדה מינית, על אף שלא כוונו הדברים לכך מראש ולשבת על כיסא הנאשמים על משהו שכלל לא התכוונו לעשות או לא עשו.

חשוב להבהיר את מהותה של ההטרדה המינית בעיני המחוקק הן כטרדה מקרית והן כהטרדה סדרתית כדי להפוך אותה מהטרדה רגילה להטרדה מינית. אדם הנתקל ברחוב בטעות בגופה של אישה בהיסח הדעת, יכול למצוא את עצמו כמואשם בהטרדה מינית. אדם אשר התחכך באוטובוס הומה אדם בגופה של אישה בשל עצירה פתאומית ובלתי מתוכננת או צפיפות, ייחשב הדבר באם תחליט האישה להתלונן על הטרדה מינית כהטרדה מקרית - אך זאת תיחשב להטרדה לכל דבר ועניין למרות שלא כוונו או נעשו הדברים בידיעה מראש ובתכנון מוקדם.

הטרדה סדרתית לעומתה, היא פעולה חוזרת ונשנית של רמיזות מיניות מפורשות שנאמרו בכל סיטואציות לרבות בעבודה, אך לא רק, הטרדה מינית מפורשת יכולה להיות גם שיחות טלפון מטרידות במיוחד ואף שליחת מכתבים רבים וזאת למרות סירובה העז של המתלוננת והפצרותיה לחדול מהמעשה.

מערכת בתי המשפט מחמירה בענישה כלפי הטרדות מיניות, גם אם לא נעשה שימוש בכוח או במגע כלפי המותקף ורואות במעשים אלו כחדירה לפרט לכל דבר ועניין. על פי המחוקק, עבירה של הטרדה מינית אסורה ונחשבת לעוולה אזרחית חמורה, בה יש לנקוט בפעולות ענישה לצרכי הרתעה בייחוד בפן הכספי, כלומר, אישה המחליטה לתבוע אדם על הטרדה מינית, יכולה לקבל באופן מידי פיצוי של 120,000 ₪ ללא הוכחת נזק.

כחלק בלתי נפרד מרמת המודעות ההולכת ומתפשטת בקרב חוגי נשים בשנים האחרונות בעניין ההטרדה המינית גם ובייחוד שלא נעשה במסגרת סמכותית כלשהי כמו יחסי מרות בין עובד למעביד, מפקד בצבא וכד, רמת המודעות לעשיית עושר ולא במשפט עולה בקרב נשים רבות שמחליטות ליישם הליכים אלו באמצעות עו"ד ומגישות קובלנה פלילית פרטית וזאת מבלי לערב את גורמי האכיפה וזכות באופן מידי בסכומים אלו, שלא לדבר על מרחיקות הלכת שבחבורה שמגישות תלונות שווא במשטרה בשל יצר הנקמנות על דברים אחרים שלא קשורים לסוגיה עצמה.

אם כך נשאלת השאלה מהי אותה התנהגות אשר יכולה בנקל להפוך ולהיחשב להטרדה מינית?

הטרדה מינית יכולה להיחשב כהתנהגות בעלת מסר מיני בין אם באופן מילולי ובין ע"י מגע פיסי ובייחוד בניגוד לרצונו של האדם, אליו מכוונת ההטרדה. כיום קיימים מספר כללי אתיקה וזהירות במישור ההתנהגותי למניעת הטרדה מינית ונחשבות בעיני המחוקק לעבירה פלילית ועוולה אזרחית חמורה.

- "אם תראי לי את שלך אני אראה לך את שלי"...
- "מה את לובשת?"
- "תני לי 5 דקות איתך לבד בחדר ותראי..."
- "אם תפתחי את הכפתור העליון בחולצה, תרגישי משוחררת ותיראי סקסית יותר"
- "לא הייתי מתנגד לעשות אותך"

- **הבוס:** אני מבין שהמשכורת לא מספיקה לך ואת רוצה העלאה...
- **העובדת:** בדיוק על זה רציתי לדבר איתך היום...
- **הבוס:** הייתה לי הרגשה, אין בעיה תחשבי מה היית מוכנה לעשות למעני כדי לקבל תוספת ואפילו בונוס נחמד...
- **העובדת:** למה אתה מתכוון?
- **הבוס:** את ילדה גדולה... תפעילי את הדמיון ואם קשה לך אני יעזור לך...
- **העובדת:** איך?
- **הבוס:** כנסי אלי לחדר אחרי העבודה ואראה לך

כמובן שיש שלל דוגמאות, תרחישים וסיטואציות הרבה פחות סימפטיות והרבה יותר מאיימות, אך קיימות סיטואציות בהן האישה מפתה את הגבר באמצעות לבוש סקסי ומפתה, רמיזות מיניות מפורשות, מגע ושלל תחבולות מניפולטיביות וזאת כדי להשיג הרשעה ואחוזי רווח מקנס של 120,000 ₪. בנקודה זו אין להקל ראש וכבר פורסמו לא מעט ידיעות בתקשורת, על הונאות נשים לגבי תלונות שווא שהחלו בטונים צורמים כלפי הנאשם והסתיימו בווליום נמוך, בייחוד לאחר שהתברר כי לא היה ולא נברא.

להטרדה מינית יש סייגים משמעותיים בעיני המחוקק כלפי המטרידים וסוגם, אשר מקוטלג ברמת הענישה, השפיטה, החמרה וההאשמה מהקל אל הקשה או מהגבוה לנמוך והכל בהתאם למידת וחומרת המעשה.

כיצד ניתן לאבחן את רמת ההטרדה המינית ומידת הענישה בעיני המחוקק?

1. אדם המטריד מינית את זולתו באופן הבא - **דינו מאסר שנתיים**:
 - א. הצעות חוזרות בעלות אופי מיני, המופנות לאדם אשר הראה למטריד כי אינו מעונין בהצעות האמורות;
 - ב. התייחסויות חוזרות המופנות לאדם, המתמקדות במיניותו, כאשר אותו אדם הראה למטריד כי אינו מעונין בהתייחסויות האמורות;
 - ג. התייחסות מבזה או משפילה המופנית לאדם ביחס למינו או למיניותו, לרבות נטייתו המינית;
2. אדם המפרסם תצלום, סרט או הקלטה של אדם, המתמקד במיניותו, בנסיבות שבהן הפרסום עלול להשפיל את האדם או לבזותו, ולא ניתנה הסכמתו לפרסום - **דינו מאסר 5 שנים** (בהתאם לסעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות).
3. אדם המתנכל לאדם אחר על רקע פגיעה מכל סוג שהוא שמקורה בהטרדה מינית, או בתלונה או בתביעה, שהוגשו על הטרדה מינית - **דינו מאסר 3 שנים**.
4. אדם המטריד מינית את זולתו ומתנכל לו - **דינו מאסר 4 שנים**.

נתחיל מזה שכאשר מדובר בהצעות מגונות בעלות אופי ורמיזה מינית מפורשת או מתמקדות במיניות האדם המוטריד, בייחוד כאשר המוטריד הראה למטריד כי אינו מעונין בתקשורת מאין זו או בכל סוג של מגע עמו, כמו התעלמות, ריחוק, סיבוב הראש ומשיכת כתף ואף חזר ואמר לו מפורשות כי זה מפריע לו - אך לא רק, כלומר הוא לא חייב לומר משהו באופן מילולי ויכול להתנהל ברמיזות עדינות בהתאם לתרחיש והסיטואציה בה הוא נמצא למשל:

כאשר מעביד פונה לאחת העובדות שלו בביטויים בעלי אופי מיני מפורש או מרומז - מדובר בעבירה פלילית מיד עם ההערה הראשונה ולא משנה מהי מידתה ורמתה או ניסוחה והבעתה.

כאשר מפקד או בעל עמדה בכירה בצבא פונה לאחת הכפופות לו במסגרת התפקיד בביטויים בעלי אופי מיני מפורש או מרומז - ייחשב הדבר לעבירה פלילית כבר מההערה הראשונה ואין זה משנה אם קיים מגע פיזי, אין חשיבות למידת ומשקל הרמיזה או הניסוח וסוג ההבעה, גם אם זה נעשה "בהתחשבות" או "בעדינות".

על אחת כמה וכמה אם מדובר ביחס משפיל המכוון לנטייתו המינית של האדם כמו לעג לאברי גופו בפרהסיה או ביחידות, העדפתו המינית וכד'. ... בנקודה זו המחוקק מחמיר ביותר ומספיקה הערה אחת בכדי שיגבשו ביסוס לכדי עבירה של הטרדה מינית, שלא לדבר על העובדה כי אם יביע המוטריד הסתייגות מהמעשה ותופנה אליו הערה בוטה בפעם הנוספת דברים יכולים להתגלגל לכיוונים הרסניים ובעלי השפעה חזקה יותר.

המחוקק יחמיר אם כוונו הדברים באופן מיני בוטה או בהערה בעלת אופי מיני המתמקדת בזוהותו המינית או במיניותו של אדם המוגדר ע"פ חוק כקטין, מתחת לגיל 15 - ויראה בהערה הראשונה כעבירה פלילית מסוג הטרדה מינית לכל דבר ועניין, גם אם נעשה הדבר במישור האזרחי ושלא במסגרת העבודה.

כיוון ולא תמיד ההערות המיניות מקבלות דגש ע"י הצד המוטריד אך גורמות לחוסר נוחות מסוימת, בייחוד אם נעשים הדברים מספר פעמים גם אם לא חופפים בזמנית, חשוב יהיה להתייעץ עם עו"ד פלילי ולבחון את הסוגיה לעומקה שיכולה להיות הרסנית ובעלת משקל עוצמתי יותר בעתיד.

במידה והואשמת בהטרדה מינית מקרית או סדרתית, ייתכן ותואשם גם בשל חוסר ידיעה של מה מותר ומה אסור ע"פ חוק וחשוב יהיה שתתייעץ לפני כל הליך המתקיים בנושא עם עורך דין פלילי. ייתכן ותגלה כי מנסים להלביש עליך תיק בשביל לזכות בפיצוי של 120,000 ₪ ודברים נוספים וחשוב יהיה אם תקדים תרופה למכה ותמנע מצב הרסני שיכול להשפיע על עתידך.

חווית הטרדה מינית? זומנת לחקירה במשטרה או הוגש נגדך כתב אישום בגין הטרדה מינית?

במידה ועברת הטרדה מינית - זכרי כי מטרת הפרקליטות היא הרשעת הנאשם ואילו האינטרס הנזיקי של הקורבן אינו צד להליך הפלילי! לכן, משרדנו מעניק ייעוץ וייצוג משפטי [לנפגעי תקיפה מינית](#) הזכאים לתבוע פיצוי כספי בגין הנזקים שנגרמו להם כתוצאה מעבירה פלילית ממנה נפגעו. כמו כן, משרדנו אף מייצג נפגעי עבירה לפני תחילת ההליכים כנגד מבצע העבירה על מנת ולהבטיח שזכויותיו של נפגע עבירה יישמרו לכל אורך ההליך הפלילי וכן שיקבל את הפיצוי המגיע לו במסגרת ההליך הפלילי עצמו.

במידה והנך חשוד בהטרדה מינית - אתה זקוק לעורך דין מנוסה שייסע לך בניהול ההליך הפלילי נגדך, בין אם זה בחקירת המשטרה ובין אם זה בכותלי בית המשפט, שכן המדובר בעבירה שתוצאתה יכולה להיות חמורה מאוד עבורך הכוללות כאפשרות סבירה לחלוטין גם שהייה מאחורי סורג ובריח לתקופה ממושכת. משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לחשודים ונאשמים בעבירות מין מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה זומנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין הטרדה מינית פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או [השאר פרטים](#) ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.

{*:fast_contact}